

събрания и съ адреситѣ до европейскитѣ държави македонската организация считаше, че прави първата стъпка отъ ново започнатата решителна борба срещу турската империя. Мирнитѣ адреси се предизвикваха и отъ неодобряването отъ страна на нашитѣ ръководни срѣди на преждевременнитѣ стъпки на македонскитѣ срѣди. Князь Фердинандъ имъ заяви, че тия резолюции именно му попречили да работи предъ султана въ полза на Македония, тъй като премахвали старото довѣрие между него и падишаха.

Македонскитѣ представители, които отидоха въ двореца, ако не съ надежда да бждатъ насърчени, поне да не бждатъ укорени за тѣхната дейностъ или по-право — за тѣхната дългогодишна бездейностъ — трѣбваше да изслушатъ и следния съветъ на княза, произнесенъ — както се изразяваха тогава — съ особено повишенъ, енергиченъ тонъ: „Живуцитѣ въ княжеството македонци — българи трѣбва да прекжнатъ безполезнитѣ, даже вредни агитации срещу Турция“. Само при това условие князътъ на България ще може да работи успѣшно за защитата имъ.

Ние не ще издирваме до колко думитѣ на княза отговаряха на сжщинскитѣ негови възгледи по македонския въпросъ, до колко тѣ бѣха политически тактъ спрямо Европа и султана. България работѣше тогава усилено за пълното примирение съ Русия, което възбуждаше подозрението на нѣмци и на турци, къмъ които наклоняваше предшествуващата управа на България.

Правѣше се сжщо всичко за признаването на княза, като законенъ владѣтель на България и той не искаше да се яви предъ султана, като размирникъ. Той искаше да създаде убеждението, че политиката на довѣрие между България и Турция ще бжде продължена.

Но князътъ не се задоволи само да съветва. Той сжщевременно осжди и начина за борба на македонската емиграция. „Азъ и моето правителство съ скръбъ следѣхме агитациитѣ, които се подигнаха между македонскитѣ жители въ княжеството, понеже предвиждахме, че тѣ не можаха да иматъ освенъ неприятни послѣствия за населението въ Македония и фактитѣ ме оправдаха!“ Заключение: държавниятъ глава не одобрява даже събранията на емиграцията, съ които се искаха реформи, не одобрява резолюциитѣ и адреситѣ къмъ външния свѣтъ, изобщо, всички мирни прояви срещу лошото управление на султана.

Думитѣ на княза се посрѣщнаха съ сжщото недоволство въ македонскитѣ срѣди, както изявленията на м-ръ председателя. Македонскиятъ печатъ заключи, че „официалнитѣ власти не избиратъ срѣдствата на лакейничене предъ султана за една корона“. И не много следъ изявленията на ръководнитѣ наши кржгове, започватъ възстанията въ Македония. Въ Щипско, Кочанско, Малешевско, даже и отвѣдъ Вардара, се поставя началото на голѣмитѣ бждещи борби. На 9 юлий се печата позивъ отъ запасни офицери къмъ тѣхнитѣ другари отъ армията. Отъ този моментъ и въ езика на македонскитѣ дейци личи силно подигната вѣра, — едно гордо самочувствие, което не изчезва ипрезъ най-голѣмитѣ затишия на революционнитѣ вълнения.

Значението на емиграцията, като революционна сила и като сила въ политиката на България, вече непрестанно расте. Петъ години следъ приема на македонскитѣ представители отъ княза, Турция се показа въ още по-голѣмъ упадѣкъ и въ по-безнадеждна анархия. Отношенията между властѣта въ Македония и революционнитѣ комитети се така изострятъ, че голѣмитѣ сблъсквания се считатъ, като неизбежни. Турция разбира, че изявленията на българскитѣ правителства не представляватъ никаква сигурностъ за нея и започва да се готви. Духоветѣ сж крайно тревожни; правятъ се позиви къмъ Европа, като ѝ се представя проектъ за образуването отъ солунския, битолския и скопския вилаети една автономна областъ.

Тогавашниятъ в. „Реформи“, списванъ и на френски езикъ, най-добрия органъ, който е имала нѣкога емиграцията, — характеризира положението по следния начинъ: „Който е посетилъ